

IDEAPANKKI ISÄNTÄPERHEIDEN HANKKIMISEKSI LIONS-JÄRJESTÖN NUORISOVAIHDOSSA

Yleisiä näkökohtia

Nuorisovaihto on Lions-klubien aktiviteetti. Lions-liiton nuorisoleiri- ja vaihtotyöryhmän puheenjohtaja yhdessä piirin työryhmän puheenjohtajan kanssa auttaa klubeja kaikissa nuorisovaihtoon liittyvissä asioissa.

Lähtevät ja Suomeen vastaanotettavat nuoret ovat yleensä (16) – 17–21 -vuotiaita joko Lions-perheiden tai muiden perheiden lapsia. Isäntäperheenä voi toimia joko Lions-perhe tai Lions-klubin hyväksymä muu perhe. Vierailuaika on yleisimmin 2 – 6 viikkoa kesä-elokuussa. Isäntäperhe tarjoaa nuorelle ennen muuta tilaisuuden osallistua suomalaisen perheen arkiseen elämään ja sen lisäksi jonkin verran arjesta poikkeavaa vieraanvaraisuutta. Arkeen kuuluvat ruoka ja yösiija sekä ennen kaikkea ihmissuhteet. Vieraanvaraisuuteen voi kuulua vierailuja eri nähtävyyksissä, retkeily, kulttuuritilaisuuksia jne. tilanteen mukaan. Nuori maksaa itse henkilökohtaiset kulunsa, joihin hänellä tulee olla omaa taskurahaa. Toisaalta Lions nuorisovaihto tarjoaa perheelle erinomaisen mahdollisuuden tutustua vieraaseen kulttuuriin. Nuoren oman kotimaan perhe-elämän erityispiirteet, mm. ruokakulttuuri jne., avartavat isäntäperheen tieto- ja kokemusmaailmaa.

Nuorella tulee olla riittävästi – ei välttämättä joka hetki – ikäistensä seuraa. Tämä ideapankki kiinnittää tähän asiaan erityistä huomiota, mutta päähuomio on siinä, minkälaisia malleja isäntäperheratkaisuiksi on jo kokeiltu.

Yletön ja rauhaton meneminen ei ole toivottavaa. Nuorta ei toisaalta pidä jättää ”heitteille”. Kaikki tulevat nuoret ovat tiedossamme jo maaliskuussa (viimeistään huhtikuun alussa), joten nuoren toiveisiin on aikaa perehtyä ja yhdessä piirin nuorisovaihtojohdajan kanssa on mahdollista löytää oikea nuori oikeiden isäntien seuraksi.

Tavallisin perusmalli

Yleisin malli on perhe, jossa vanhempien (myös yksinhuoltajaperhe) lisäksi on yksi tai useampi n. 15 – 21 -vuotias nuori. Tällaisia perheitä klubit saavat omien jäsenten joukosta (nykyisin harvemmin) tai tuttavapiiristä ja sukulaisten keskuudesta (myös kauempaa, toiselta paikkakunnalta). Monet klubit ovat saaneet isäntäperheeksi klubin sponsoroimana nuorisovaihdossa jo olleen nuoren perheen. Monet nuoret haluavat jatkaa edellisen kesän hyviä kokemuksiaan ryhtymällä itse seuraavana kesänä isänniksi. Tällaisia perheitä löytyy myös jo isäntäperheinä toimineiden perheiden tuttavien, ystävien ja sukulaisten joukosta. Ystävien kertomukset mieluisista kokemuksista rohkaisevat omien ratkaisujen tekemisessä. Keskustelut työpaikoilla ovat saaneet monen perheen avaamaan ovensa ulkomaiselle nuorelle.

Aktiivisen klubin nuorisovaihtaja eräs tärkeimmistä tehtävistä on siis ”jälkimarkkinointi” ja myönteisistä nuorisovaihdon kokemuksista tiedottaminen sekä klubissa että omalla toiminta-alueella.

Eräitä perusmallin sovellutuksia

Yhteistyö klubin perheiden kesken tai naapurusten jne. kanssa on todettu hyväksi, kun aikataulut tai asuntojen koko, joskus taloudellisetkin seikat ja muut vastaavat aiheuttavat yhdelle perheelle käytännössä hankaluuksia, mutta asia muuten kiinnostaa.

Yhteistyö saattaa merkitä esim. sitä, että yksi perhe huolehtii majoituksesta ja yksi tai useampikin muu perhe tarjoaa vieraalle hänen ikäistään seuraa ja/tai kuljetuspalveluja tai mökkiviikonlopun jne.

On todella erinomaisia kokemuksia siitä, että eri perheiden nuoret ovat päivisin kokoontuneet yhteen, kulkeneet kaupungilla, valmistaneet yhteisiä aterioita, käyneet elokuvissa, diskoissa jne. On huomattava, että monet nuorisovaihdokit, etenkin tytöt, haluavat perehdyttää isäntänsä myös oman kotimaansa ruokakulttuuriin valmistamalla vaikkapa italialaista ruokaa isännille. Tämä malli toimii erityisen hyvin silloin, kun perheessä on innokasta nuorisoa, mutta tilat eivät riitä tai eivät muuten sovellu vieraan vastaanottamiseen. ”Majoittajaperheellä” taas on tilaa, mutta oma nuori ”ujostelee” tai on kesätöissä tai perhe muuten toivoo tukea isännöintiin työkiireiden tai muiden syiden takia. Meille lioneille yhteistyö on mitä luonnollisin asia myös nuorisovaihdossa.

Perheoleskelun jakaminen kahden tai useamman perheen kesken on monesti todella hyvä ratkaisu. Yhtä viikkoa lyhyemmät jaksot eivät ole toivottavia. Erittäin hyviin tuloksiin on päästy silloin, kun molempien (tai useamman) isäntäperheen nuoret ovat mahdollisimman paljon keskenään yhteydessä alusta alkaen, riippumatta siitä, kenen luona vieraileva nuori kulloinkin asuu. Tällainen malli tarjoaa hyvän kokonaisuuden mm. silloin, kun yksi perhe vie viikoksi mökille, toinen tarjoaa kaupunkijakson, kolmas vie vierailulle Helsingin alueelta Lappiin jne. Tavallisia asioita siis, ei mitään ihmetempuja.

”Isovanhempien malli”

Lionien keskuudessa on paljon niitä, joilla on aikuiset lapset ja lapsenlapsiakin on jo isovanhempien ilona. Tällaisilla seniori-ikään ehtineillä on usein perheen pienentyneeseen kokoon nähden runsaat tilat. Erinomaisia kokemuksia on siitä, että isovanhemmat ottavat luokseen sekä oman 15 – 21 vuotiaan lapsenlapsen että ulkomaisen nuorisovaihdokin asumaan yhdessä. Parhaimmillaan tällainen ratkaisu on rikastuttanut ja syventänyt suhdetta lapsenlapseseen ja tarjonnut muuten jo hyvinkin kokeneelle lionille aivan uuden Lions kokemuksen. Nuorilla on silloin seuraa toisistaan, he voivat viettää paljon aikaa kahdestaan tai lapsenlapsen kaverein kanssa jne. Isovanhempien rooli on hoitaa ”perushuolto”, antaa aikuisen elämäkokemusta, hoitaa mahdolliset autokuljetukset, harjoittaa pikku sponsorointia jne.

Tämän mallin eräs sovellutus on ottaa kaksi vaihdokkia samaan perheeseen. Tämä on maailmalla erittäin yleisesti käytössä ja meilläkin tuttu. Kun omat lapset ovat jo maailmalla tai omia lapsia ei ole olemassa., kahden nuoren ottaminen yhtä aikaa toimii yleensä erittäin hyvin. Huomaavainen klubi voi tilanteen mukaan tarjota taloudellista tukea. Erittäin tärkeää on, että klubin muut jäsenet tai sukulaiset tai naapurit järjestävät nuorille heidän ikäistään seuraa. On totta, että kaksi nuorta, jotka isäntäperhejakson jälkeen ovat menossa samalle leirille, voivat jo isäntäperhejakson aikana tulla tosi ystäviksi ja viihtyä yhdessä, mutta silti muidenkin suomalaisten nuorten seuraa jossain vaiheessa tarvitaan. Sen organisoiminen ei ole yleensä ollut ongelma eikä muodostu merkittäväksi ongelmaksi, jos klubi juuri tässä kohden toimii yhteisvastuullisesti.

”Harrastusmalli”

Monilla vaihdokkeilla on tärkeä harrastus, joka suuntaa heidän toiveitaan. On kulttuuripainotteisia tai urheilua harrastavia nuoria, jotka haluavat päästä täälläkin harrastuksensa pariin. Jos on tiedossa perhe, jossa nuoriso harrastaa jalkapalloa ja isäkin toimii valmentajana esim. Helsinki-cupissa, moni italialaispoika olisi innoissaan, jos pääsisi seuraamaan viikoksi jalkapallo-cupia ja tapaamaan siellä jopa omia maamiehiään. Tästä mallista on hyviä kokemuksia myös ratsastusharrastuksen parista, partioleireistä, samoin Kuhmon musiikkijuhlista, Porin jazzjuhlilta tai Kaustisilta. Tiedämme, että jos nuori pääsee kahden viikon isäntäperhejakson aikana viikoksi harrastuksensa pariin, toinen viikko sujuu ”vaikka puun oksalla”, kun jatkossa saattaa odottaa vielä kansainvälinen leiri.

Klubissa kannattaa siis kysellä tähän malliin halukkaita isäntiä. ”Mittatilausnuoria” on aina joku määrä.

MITEN KLUBISSA TULISI MENETELLÄ, JOTTA ISÄNNYYS OLISI YHTEINEN ILO

Olisi hyvin toivottavaa, että klubin nuorisovaihtaja jo syyskuun kokouksessa antaisi nuorisovaihdon tietoisuuden, jossa hän yksityiskohtiin menemättä kertoo nuorisovaihdon kaksisuuntaisuudesta ja vastavuoroisuudesta. Viimeistään tammikuun kokouksessa olisi aika kertoa isäntäperhemalleista ja kysellä, mitä kullakin jäsenellä olisi tarjota nuorisovaihdon hoitamiseksi. Nuorisovaihto on hyvin hoidettuna erittäin motivoivaa ja klubin henkeä rakentavaa toimintaa. Minkäänlaisen pakon alla se ei toimi niin kuin ei mikään muukaan vapaaehtoistoiminnassa. Usein ongelmana ei kuitenkaan ole pakkosyöttö, vaan eräänlainen kokemattomuus ja jopa tietämättömyys. Valitetaan, että klubin toiminta ei ole kiinnostavaa, mutta toisaalta ei huomata, että tarjolla olisi erittäin kiinnostavaa ja haasteellista ja samalla kuitenkin elämänläheistä ja laadukasta toimintaa.

Lionien keskuudessa käytyyn laatu-keskusteluun viitaten on syytä todeta, että laadukkuus on aivan perusteissaan juuri sitä, että tehdään oikeita asioita, siis sellaisia, jotka ovat perusolemukseltaan arvokkaita ja laadukkaita sekä ulospäin että meille itsellemme. Nuorisovaihto ja isäntäperheenä toimiminen on laadukasta toimintaa. Aivan tavalliset leijonat ovat sen hoitamiseen juuri oikean laaduisia ihmisiä. On vain annettava tilaa omalle luovuudelle, mielikuvitukselle ja erilaisuudelle.